

eigenaardigheid van de kunstscheppende volkeren versmacht heeft, grondvesten wij de kunst van de toekomst op de eischen van den volksgeest zelf, en vervangen wij het valsche stelsel, dat *eenheid* onder de kunstscholen verlangt, door het beginsel, dat enkel *eendracht* onder haar wil doen heerschen”.

De redeneering van de Vriendt was een zeer eenvoudige. Met de meest ge-

Moeders Liedje, schilderij van Albrecht de Vriendt.

zaghebbende woordvoeders van de Europeesche kunst-critiek uit de jaren 1860—1870 stelde hij vast, hoe, van al de landen, tot de groep van de Noordervolken behorende, België het eenige was, waarvan de schilderschool, in haar geheel genomen, tweemaal afgeveken was van haar nationale eigenaardigheden; hij wees er op, hoe het italianisme van Rubens en zijn tijdgenooten eerst, het pseudo-klassicisme van David en zijn Belgische volgelingen daarna, ja, zelfs het grootendeels onder den invloed van *Le Naufrage de la Méduse* hier te lande overgeplante romantisme, onze kunstenaars altijd meer en meer hadden doen afdwalen niet alleen

van de rechtstreeksche waarneming van de maatschappij, waaruit zij toch zelf gesproten waren en waarvan zij van natuurwege de kenmerken in zich droegen, maar ook van *die* natuurlijke, eenvoudige, oprechte, waarheidgetrouwe manier van opvatten, welke alleen met den aangeboren aard van kunstenaars en volk overeenstemt.

Hoe de ware, nog niet verbasterde, nog door geen invloed van school en